

Læs om

- Guldborgsund Kommunes styringsmodel
- Aarhus Kommunes procesevaluering
- Highlights fra professor på Københavns Universitet, Peter Dahler-Larsens oplæg på temadagen

OM TEMAGRUPPEN

Onsdag d. 2. november 2016 var **70 engagerede medlemmer af Sund By Netværket** samlet til opstarts-dag for vores nye temagrupper om dokumentation og evaluering. Vi har oprettet temagrupper, fordi der i kommunerne er en stor efterspørgsel efter evidens-baseret viden om effektfulde sundhedsindsatser samtidig med, at dokumentation og evaluering er et komplekst område med mange forskellige metoder og teorier.

[Se program og oplæg fra temadagen på Sund By Netværkets hjemmeside.](#)

Kommende møder i temagrupperne

Temagrupperne er nye, og alle er velkomne til at tage del i gruppens arbejde. Tilmeld dig de kommende møder ved at følge linkene nedenfor.

- [Tirsdag d. 31. januar 2017 i Aarhus Kommune](#)
- [Tirsdag d. 16. maj 2017](#)
- [Tirsdag d. 12. september 2017](#)
- [Tirsdag d. 28. november 2017](#)

HVAD GIVER TEMAGRUPPEN DIG?

Louise T. Nikolajsen
Herning Kommune

Temagrupperne giver en unik mulighed for at holde mig opdateret på et område, som jeg anser for at være en af mine kerneopgaver i mit daglige arbejde med udviklingsprojekter på tværs af forvaltninger i Herning. De kompetente gruppe-medlemmer vil med deres viden på området udfordre, inspirere og motivere mig til at ville være ekstra skarp på udviklingen på sundhedsområdet i Herning på et reelt vidensinformeret grundlag.

Rikke Engell
Holbæk Kommune

Temagrupperne kan hjælpe mig i mit arbejde med at sørge for, at medarbejdere og politikere i Holbæk Kommune får en realistisk forventning til, hvad vores evalueringer kan. Temagrupperne kan også bidrage til, at vi får samlet de medarbejdere, der arbejder med evaluering og får højnet kvaliteten i arbejdet. Samtidig glæder jeg mig til at blive inspireret af, hvad alle de andre kommuner har gang i af spændende evalueringer, og jeg glæder mig til at blive klogere på, hvordan man på tværs af kommunerne håndterer de mange udfordringer, der er i forbindelse med dokumentation og evaluering.

I Sund By Netværkets temagrupper om dokumentation og evaluering deler medlemmerne deres praktiserede erfaringer med evaluering af sundhedsfremme- og forebyggelsestilbud med hinanden – og på sigt også med de andre temagrupper. (Foto: Morten P. Nielsen)

Hvordan arbejder kommuner med dokumentation og evaluering?

GULDBORGSUND

Hvad?

- Har udviklet sin egen styringsmodel med afsæt i effektbaseret styring.

Hvordan

- Uddannelsesforløb af seks dages varighed for ledere og ledelseskonsulenter, som skulle give et fælles mindset, begreber, sprog og værktøjer til at arbejde effektbaseret. I en effektbaseret tilgang flyttes fokus fra aktivitet til effekt.
- Der er udviklet en "styringsblomst" som med et strategisk afsæt danner et fælles billede af kommunens fælles kerneopgave og politisk prioriterede indsatser.
- Et vigtigt værktøj er effektkæden: ressource → proces → ydelse → resultat → effekt. Et andet værktøj er målaftaler, som bidrager til at skabe struktur. Forskellige afdelinger i kommunen udarbejder målaftaler for to år ad gangen, som kommunen nu skal til at følge op på – dokumentere, evaluere og justere.

[Se Guldborgsund Kommunes oplæg fra temadagen på Sund By Netværkets hjemmeside.](#)

SUNDHEDSFREMME, EVIDENS OG EVALUERING v. Peter Dahler-Larsen, professor på Institut for Statskundskab, KU

- Evidens kræver en meget standardiseret indsats, hvor man bl.a. skal kunne isolere indsatsen fra konteksten.
- Vær specifik omkring det, der skal undersøges eller evalueres: formulér evalueringsspørgsmål, som faktisk kan besvares.
- Tænk evaluering ind tidligt i processen – allerede i projektbeskrivelsen. Ved at tænke evaluering ind tidligt i processen kan man: 1) Få bedre og skarpere evalueringer 2) Vælge imellem 2) Fastlægge relevante evalueringskriterier 3) Medvirke til, at evaluering bliver brugt undervejs i projektperioden.
- Kvalificér evalueringskriterierne: undgå fx at bruge livskvalitet som et outcome-kriterium.
- Forbered, hvordan resultaterne af evalueringen skal kunne bruges i praksis – opsøg de personer, der kan bruge svaret på evalueringsspørgsmålet til en konkret beslutning/handling/læring.

AARHUS

Hvad?

- Har udarbejdet en procesevaluering for arbejdet med kommunens sundhedspolitik 2015-2018, som gør status på udmøntning og implementering af sundhedspolitikens satsningsområder.

Hvordan

- Evalueringen er udarbejdet på baggrund af 1) en kvantitativ afdækning af sundhedspolitikens mål og 2) en kvalitativ afdækning af fremmende forhold og udfordringer i implementeringsarbejdet på tværs af Aarhus Kommune.
- Status på sundhedspolitikens mål viser udviklingen i aarhusianernes sundhed frem til i år målt på middellevetid, trivsel og mental sundhed, dagligrygere og storrygere, alkoholforbrug og alkoholdebut, overvægt og bevægelse.
- Evalueringen danner afsæt for det videre arbejde med udmøntning og implementering af sundhedspolitikken og dermed målopfølgning. Det er en formativ procesevaluering med fokus på læring og udvikling.

[Se Aarhus Kommunes oplæg fra temadagen på Sund By Netværkets hjemmeside](#)

KAM-modellen: et simpelt værktøj til evaluering af indsatser og projekter

- KAM står for kontekst, antagelser og mekanismer. Modellen sikrer, at man får svar på sine spørgsmål ud fra de data, der er til rådighed.
- Opstil antagelser, som efterprøves i dataindsamlingen. Antagelserne kan justeres undervejs i evalueringen.
- Reflektér over dit projekts kontekst og mekanismer, som kan virke som hæmmere eller fremmere for projektet.
- Modellen forudsætter, at der er en naturlig før- og efter-situation, dvs. før og efter indsatsen eller projektet, hvorfor modellen ikke egner sig til evaluering af drift.

Kilde: Malene Skov Dinesen fra Ineva, som holdt oplæg på temadagen. [Læs mere om modellen og se Malenes fulde oplæg på Sund By Netværkets hjemmeside.](#)